

KUN ISÄ UNOHTI MUISTISAIRAUS PERHEESSÄ

KESÄLOMAMATKASTA TULI AIVAN LOISTAVA,
VAIKKA ISÄ UNOHTIKIN OMAN JALKAPALLON
KOTIIN. ISÄ NAURATTI MEITÄ LEIKKIMÄLLÄ
MAAILMAN HUONOINTIA MAALIVAHTIA...

LOMAN JALKEEN ISÄ ALKOI
PELLEILLA ENTISTÄKIN ENEMMÄN...

5+6, MITÄ SIITÄ
TULEE? 15?

EN TAJUA NAITA
LASKUJA!

...TAISI MENNÄ VAARIN!
MITES MINÄ NYT NOIN?

ISÄ!
ALÄ VIITSI!

SYKSYLLÄ SAATIIN NAURAA USEILLE
ISÄN KOMMAHDYKSILLE...

SITTEEN ALOIN VÄHÄN EPAILLA, ETÄ
ISÄ EI VAIN HASSUTELLUTKAAN.

LETTUKESTIT MUUTTUVAT
KUMMASTELUKSI

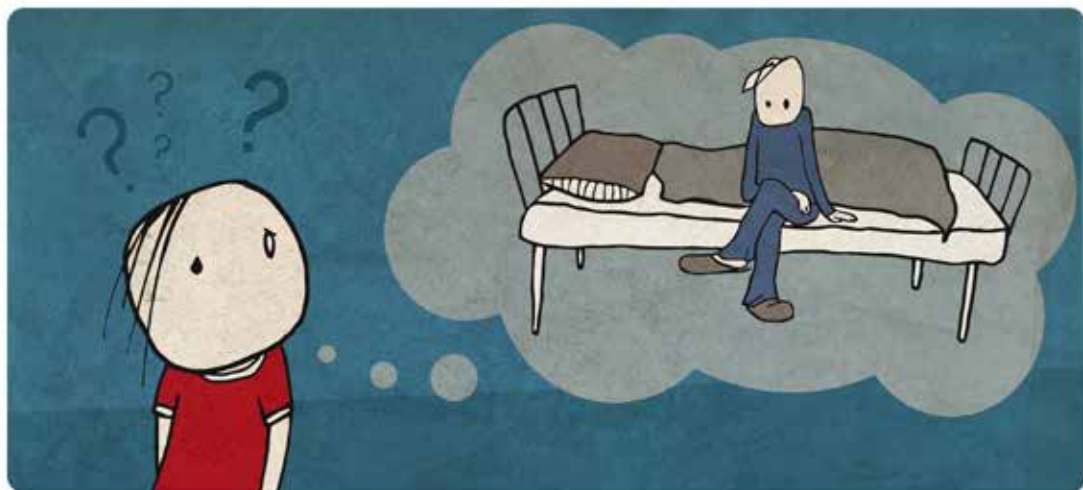
Muistisairaus alkaa usein vähitellen.
Sovitut asiat eivät pysy mielessä ja
vanhempasi voi käyttäytyä kummalliselta
tuntuvalta tavalla. Välillä kaikki voi kuitenkin
olla ennallaan ja ihan hyvin.

SITTEEN SELVISI, MISTÄ OLI
KYSYMYS.

DIAGNOOSI:
Alzheimerin
tauti,
F00.03

ISALLÄ ON TODETTU
SELLAINEN SAIRAUUS,
ETTA ISÄ UNOHITELEE
ASIOITA NIEMPAA
ENEMMÄN.

**Etenevä muistisairaus
vahingoittaa sairastuneen aivoja.**

Tämä aiheuttaa monenlaisia oireita. Yleisin muistisairaus on Alzheimerin tauti. Useimmin muistisairaudet koskettavat isovanhempien ikäisiä, mutta niihin voi sairastua jo omien vanhempiesi iässä.

Muistisairaus voi aiheuttaa monenlaisia oireita, tai toisaalta pysyä pitkään lähes oireetomana. Sairaus ja sen eteneminen on eri ihmisillä erilaista. Kysy rohkeasti vanhemmiltasi tai vaikka kouluterveydenhoitajalta mieltäsi askarruttavia kysymyksiä.

ELÄMÄ JATKUI MELKEIN NORMAALISTI...

HEI! MITEN
PELI MENI?

ISÄ! NÄITKO, KUN
TEIN MAALIN?

NÄIN!
HIENO!

...MUTTA VÄLILLÄ ISÄ OLI MUISSA
MAAILMOISSA.

TÄNÄÄN OLI
LOISTAVA PELL!
TEIN MAALIN
TOSI PÄHÄSTÄ
PAIKASTA...

ISÄ!

AI, MILLOINKAS
SINÄ TULIT SIIHEN?

NAAPUREILLA ON
UUSI...
...SE...

AUTO?

EIKUN...

VENE?

EIKUN...
KIRJE...?

POSTI-
LAATIKKO?

NIIN.

Muistirairauteen voi liittyä vaikeuksia muun muassa seuraavissa asioissa:

- muistamisessa ja uuden oppimisessa
- esineiden ja ihmisten tunnistamisessa
- ohjeiden mukaan ja suunnitellusti toimimisessa
- vieraassa ja joskus tutussakin paikassa liikkumisessa
- muissa arjen puuhissa

OHO...
LOMPAKKO TAISI
JÄÄDÄ KOTIIN...

NO, ILMANKOS
KIRJAIMET EI NAYT-
TANEET TUTUILLE!

JOSKUS NOLOTTI, KUN JUTUT KÄIVÄT
TOSI OUDOIKSI...

ISÄ, SULLA
ON SUKKA
KADESSA!

**Tästä syystä vanhempasi
saattaa tarvita enemmän apuasi.**

Hoputtamisesta tai suuttumisesta ei ole hyötyä, sillä vanhempasi ei ole tahallaan hidas tai unohteleva. Hänen aivoissaan on tapahtunut sairauden vuoksi muutoksia, jotka aiheuttavat tällaisia ongelmia.

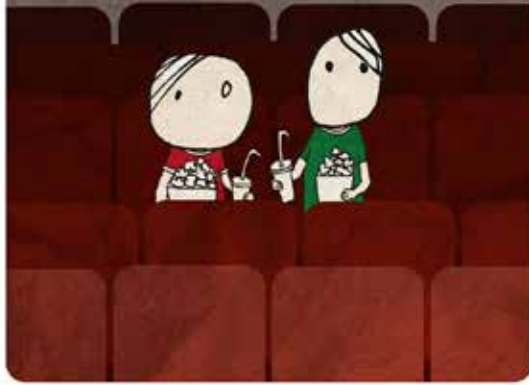
MITES TAMÄ
SOLMITTIINKAAN?

MITÄ NYT
TAAS?!

NYT ON
YÖ!

AINA SILLOIN TÄLLÖIN KAVIN
LEFFASSA KAVERIEN KANSSA...

...FUTISHARKAT JOKA VIIKKO - SATOI
TAI PAISTOI

KOTONA TEHTIIN PALJON YHDESSÄ.
VÄLILLÄ ISÄN MUISTI TOIMI PAREMMIN
KUIN OMA!

MITÄHÄN ISÄ
AJATTELEE?

Muistisairaus muuttaa koko perheen elämää,
mutta sen ei tarvitse vähentää yhdessä
vietettyä aikaa. Vaikka sanat saattavat unohtua
ja arjessa on uudenlaisia haasteita, voidaan
yhdessä olla myös ihan hiljaa. Kävelylenkit,
television katselu ja ihan tavalliset arjen
askareet ovat mukavia tapoja olla yhdessä,
ja jättävät myös kauniita muistoja.

Muistisairaus voi tuoda elämään monenlaista uutta ja kummallista, mitä on välillä vaikea ymmärtää.

Kaikesta tästä voi jutella molempien vanhempien kanssa. Jos tuntuu, että kaipaat perheen ulkopuolista aikuista, kysäise sukulaisilta tai nykäise hihasta kouluterveydenhoitajaa. Yksin ei tarvitse jäädä, jos tuntuu vaikealta tai asiat ihmetyttävät.

Vanhempasi voi käyttäytyä ajoittain oudosti, mikä voi tuntua nololta ja vaikealta.

Puhu asiasta toisen aikuisen kanssa ja yrittäkää ymmärtää tilannetta yhdessä. Yleensä kummallisen käytöksen takana on esimerkiksi tarve yrittää kertoa asioita, joihin ei sairauden vuoksi löydä sanoja. Muistisairaus kun muuttaa aivoja niin, etteivät ne enää toimi kuten ennen.

Suru, pettymykset ja kiukku kuuluvat asiaan, eikä niitä tarvitse hävetä. Murheellisuus on normaalia, kun elämä muuttuu.

Vanhempasi sairastuminen ei ole kenenkään syytä.

Aina ei tiedetä, miksi kukakin sairastuu, mutta omaa sairastumista ei kannata pelätä. Vain harva muistisairaus periytyy, eikä muistisairaus koskaan tartu ihmisestä toiseen. Jos huoli painaa mieltä, kysy asiasta vanhemmiltasi tai vaikka kouluterveydenhoitajalta. Tarvittaessa perheesi voi keskustella lääkärin kanssa.

Muistisairaus on kurja asia, ja aiheuttaa monenlaisia tunteita. Sen kanssa voi kuitenkin oppia elämään.

Nauti elämästä, tapaa kavereitasi, harrasta ja iloitsel! Hyvä tuulesi ja arjen ilot eivät tee vanhempasi sairaudesta vaikeampaa. Päinvastoin: kaikilla on helpompi olla, kun elämässä säilyy myös riemu.

www.muistiliitto.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö
tukee Veikkauksen tuotoilla

Teksti: Heidi Härmä ja Sanna Aavaluoma
Kuvitus: Päivi Hintsanen
Taitto: Mainostoimisto Maustamo
Paino: PunaMusta Oy **3. painos:** 1 000 kpl

VÄLITÄ INNOSTU HUOLEHDI **MUISTA.**

VERTAISRYHMÄ VERKOSSA LAPSILLE JA NUORILLE

 facebook.com/groups/kunisaunohti

VERTAISLINJA -KESKUSTELUPALSTA

 muistiliitto.fi/fi/keskustelu